

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.410.007.03.2017
P/17/048

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/048 – Utrzymanie i eksploatacja sieci wodociągowej w miastach.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	1. Maciej Kończalik, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LLO/75/2017 z dnia 15 maja 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Zduńska Wola, ul. Złotnickiego 12, 98-220 Zduńska Wola , zwany dalej „Urzędem”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Wincenty Niedźwiecki, Prezydent Miasta Zduńska Wola, zwany dalej „Prezydentem Miasta”. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Podejmowane przez Prezydenta Miasta działania o charakterze formalno – prawnym i organizacyjnym zapewniły realizację zadania własnego Gminy Miasto Zduńska Wola dotyczącego zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Utworzona w tym celu jednoosobowa spółka Gminy pn. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli Sp. z o. o. (zwane dalej „MPWiK” lub „Spółką”) dysponująca siecią wodociagową zapewniła mieszkańcom Miasta dostawy wody o odpowiedniej jakości.

Prezydent nie dysponował pełną wiedzą dotyczącą ograniczenia strat wody oraz awaryjności sieci wodociągowej, pomimo możliwości jaką stwarzały mu zapisy wydanego Spółce zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Odstąpił on bowiem od wyegzekwowania wynikającego z zezwolenia obowiązku przedłożenia mu przez Spółkę analiz dotyczących strat wody oraz rocznych ocen w zakresie awarii wodociągu. Nie skorzystał ponadto z przysługującego mu uprawnienia do przeprowadzenia kontroli działalności gospodarczej Spółki w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzielonym zezwoleniem.

Prezydent współpracował z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zduńskiej Woli (dalej „PPIS”) w zakresie dbałości o jakość wody wodociągowej. Informowany corocznie przez PPIS o jakości wody wodociągowej posiadał wiedzę o jej przydatności do spożycia. Dysponował ponadto sporządzanymi przez PPIS informacjami o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Zduńska Wola. Realizował również obowiązek informowania konsumentów o jakości wody.

Przeprowadzona w Urzędzie analiza taryf oparta była na wnikliwej weryfikacji kosztów związanych ze świadczeniem usług z uwzględnieniem celowości ich

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

ponoszenia. Brak było natomiast w opiniach weryfikacyjnych jednoznacznego odniesienia się do zgodności taryf z przepisami ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków² (zwanej dalej „uzzw”). Nie wyegzekwowano ponadto od Spółki obowiązku przedłożenia wraz z wnioskami taryfowymi informacji dotyczących ilości i ceny za zakup wody przez Spółkę oraz obowiązku zamieszczenia w taryfach informacji o świadczonych przez nią usługach dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców, a także o standardach jakościowych obsługi odbiorców usług.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie powszechnego dostępu do sieci wodociągowej.

1.1. Przygotowanie formalno – prawne do realizacji zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Opis stanu
faktycznego

1. Usługę zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie Miasta Zduńska Wola świadczy Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli Sp. z o. o. (zwane dalej „Spółką” lub „MPWiK”), funkcjonujące, jako jednoosobowa spółka Gminy Miasta Zduńska Wola. Działa ono na podstawie aktu przekształcenia Przedsiębiorstwa Komunalnego w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 25 czerwca 1997 r.

Przedmiotem działalności MPWiK jest m.in.: pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, zbieranie oraz usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne, roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych, wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych. Pełny zakres przedmiotowy działalności Spółki ujęto w 33 pozycjach § 7 aktu przekształcenia przedsiębiorstwa w Spółkę.

Sprawowanie stałej kontroli nad działalnością Spółki należy do kompetencji Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza składa się z pięciu członków powoływanych przez Zgromadzenie Wspólników, z których trzech wybiera ww. Zgromadzenie, a dwóch członków jest powoływanych z przedstawicieli wybranych przez pracowników Spółki. Uprawnienia przysługujące Zgromadzeniu Wspólników wykonuje Prezydent Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 4-26)

Zgodnie z aktem przekształcenia Przedsiębiorstwa Komunalnego w Spółkę z o. o. kapitał własny Spółki w momencie jej utworzenia tworzyły fundusz założycielski oraz fundusz przedsiębiorstwa po byłym Miejskim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji. Kapitał zakładowy Spółki wynosił 16.000 tys. zł i dzielił się na 160.000 udziałów po 100 zł. Pozostałą część kapitału własnego stanowił kapitał zapasowy oraz fundusze celowe powstałe z przekształcenia funduszy specjalnych. Zgromadzenie Wspólników MPWiK mogło podwyższać kapitał zakładowy Spółki do stokrotnej wartości posiadanych udziałów i nie stanowiło to zmiany umowy spółki.

(dowód: akta kontroli str. 4-26)

2. W latach 1998 – 2012 Miasto Zduńska Wola (zwane dalej „Miastem” lub „Gminą”) podwyższając kapitał zakładowy wносиło aportem do Spółki urządzenia sieci wodno-kanalizacyjnej w zamian za objęcie udziałów w MPWiK. Według stanu

² Dz. U. z 2017 r., poz. 328

na dzień rozpoczęcia kontroli, tj. 16 maja 2017 r. kapitał zakładowy Spółki wynosił 41.276,6 tys. zł i dzielił się na 414.276 udziałów po 100 zł każdy, objętych przez Miasto. Każdorazowe podwyższenie kapitału zakładowego MPWiK przyjęte uchwałą Zgromadzenia Wspólników Spółki było poprzedzone uchwałą Rady Miejskiej w Zduńskiej Woli wyrażającej wolę wyposażenia MPWiK w majątek trwały w postaci urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 27 - 136)

Łączna długość sieci eksploatowanej przez MPWiK wynosiła w latach 2014 – 2017 (I kwartał) odpowiednio 137,4 km, 138,3 km, 138,7 km i 139,8 km, w tym długość sieci stanowiącej własność Spółki wyniosła odpowiednio 127,9 km, 128,8 km, 129,2 km i 130,3 km. W badanym okresie Spółka eksploatowała ponadto 3,5 km sieci stanowiącej własność Gminy Zduńska Wola oraz 6 km sieci stanowiącej własność Gminy Zapolice.

(dowód: akta kontroli str. 137-139)

W ewidencji syntetycznej i analitycznej środków w okresie objętym kontrolą figurował odcinek sieci wodociagowej w ul. Spokojnej w Zduńskiej Woli o długości 85 m i wartości 26.558,71 zł – data przyjęcia 31.12.1998 r., pomimo tego że został on wniesiony do Spółki w formie aportu uchwałą Rady Miasta Nr LI/401/98 z dnia 18 czerwca 1998 r.

(dowód: akta kontroli str. 140-205)

3. W dniu 9 lipca 2002 r. wpłynął do Urzędu wniosek MPWiK o udzielenie zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie miasta Zduńska Wola. Wniosek ten spełniał wymogi zawarte w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. uzzw.

Prezydent Miasta Zduńska Wola decyzją z dnia 28 listopada 2002 r. udzielił zezwolenia MPWiK na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na czas nieokreślony (zwanego dalej „zezwoleniem”). Zezwolenie to zawierało elementy określone w art. 18 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

MPWiK posiada również zezwolenie na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Zduńska Wola wydane decyzją Wójta Gminy Zduńska Wola w dniu 2 lipca 2003 r. oraz zezwolenie na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Zapolice udzielone decyzją Zarządu Gminy Zapolice z dnia 1 października 2002 r.

(dowód: akta kontroli str. 206 - 237)

4. Urząd dysponuje pozwoleniem wodnoprawnym wydanym przez Starostę Zduńskowolskiego w dniu 30 grudnia 2015 r. zezwalającym MPWiK na pobór wód podziemnych z utworów górnej kredy w ramach zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych dla obszaru miasta Zduńska Wola w kategorii B w ilości 900 m³/h i w kategorii C w ilości 500 m³/h z ujęć w Opiesinie gmina Zduńska Wola. Pozwolenie wydano na 10 lat.

(dowód: akta kontroli str. 238-243)

W okresie wcześniejszym obowiązywało pozwolenie wodnoprawne ustanowione przez Wojewodę Łódzkiego na okres 10 lat decyzją z dnia 27 grudnia 2005 r.³

(dowód: akta kontroli str. 244-247)

³ Decyzja Wojewody Łódzkiego Nr SR.IV.B-5811-1/137/05 z dnia 27 grudnia 2015 r.

1.2. Przygotowanie organizacyjne i finansowe do realizacji zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

5. W Urzędzie od 18 kwietnia 2017 r. zatrudniony został pracownik na stanowisku ds. nadzoru właścicielskiego nad spółkami komunalnymi realizującymi zadania Miasta. Do jego obowiązków należy m.in. opracowywanie stosownych regulacji Prezydenta w zakresie pełnienia przez organ funkcji Zgromadzenia Wspólników, zapewnienie współpracy z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta sprawującymi nadzór merytoryczny nad zadaniami Miasta realizowanymi przez spółki, w zakresie tematycznym związanym z pełnionym nadzorem właścicielskim. Poprzednio, tj. od dnia 1 kwietnia 2014 r. ww. stanowisko zajmował inny z pracowników Urzędu. Obaj ww. pracownicy legitymowali się wykształceniem wyższym - kierunek administracja, a jeden z nich ukończony kurs dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek z udziałem skarbu państwa.

Opiniowaniem wniosków o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę zajmowało się dwóch pracowników zatrudnionych w Biurze Audytu i Kontroli Urzędu na stanowiskach audytorów.

Sprawami związanymi m.in. z przygotowaniem projektów uchwał oraz opinii do wniosków o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę, weryfikacją prawidłowości przedłożonych dokumentów, w tym wieloletniego planu rozwoju i modernizacji sieci wodno - kanalizacyjnej MPWiK oraz ww. taryf zajmuje się od 2014 r. jeden z pracowników Biura Infrastruktury Krytycznej Urzędu. Posiada wykształcenie wyższe - mgr inż. kształtowania zieleni.

(dowód: akta kontroli str. 248-262)

6. Miasto nie dysponuje danymi dotyczącymi liczby mieszkańców Miasta korzystających w okresie 2015 - 2017 (I kwartał) ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Przyczyną braku tych danych jest według Prezydenta Miasta brak rejestru liczbowego członków rodzin korzystających z sieci wodociągowej mieszkających w przyłączonych budynkach. Prezydent wskazał ponadto, że uzzw nie nakłada obowiązku prowadzenia takich statystyk.

(dowód: akta kontroli str. 274 - 290)

7. Według danych zawartych w sprawozdaniach statystycznych SG-01 za lata 2014, 2015 i 2016 liczba budynków przyłączonych do sieci wodociągowej na terenie Miasta wynosiła w tych latach odpowiednio 4.858, 4.935 i 4.902, natomiast liczba wszystkich budynków w Mieście odpowiednio 5.682, 5.165 i 5.192. Procentowy udział budynków przyłączonych do sieci w łącznej liczbie budynków Miasta wynosił 85,5%, 95,5%, 94,4%. Urząd nie dysponuje ww. danymi w odniesieniu do stanu na koniec I kwartału 2017 r. Brak tych danych Prezydent Miasta wyjaśnił brakiem obowiązku sporządzania sprawozdań kwartalnych SG-01. Dane za 2017 r. mają zostać opracowane w 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 264-273)

8. W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zduńska Wola”⁴ założono scalanie systemu wodociągowego Miasta poprzez rozbudowę podstawowego układu magistral na terenach położonych w południowej części Miasta. Przewidziano również poprawę stanu istniejącego poprzez sukcesywną wymianę starej sieci wodociągowej oraz jej uzupełnianie, jak i

⁴ Uchwalonego uchwałą Rady Miasta nr LVI/517/06 z dnia 29 czerwca 2006 r. i zmienionego uchwałą Rady Miasta nr XXX/374/12 z dnia 20 grudnia 2012 r.

rozbudowę na terenach rozwojowych, zgodnie z polityką inwestycyjną realizowaną przez Miasto.

(dowód: akta kontroli str. 291-298)

9. W odpowiedzi na prośby mieszkańców Miasta dotyczące budowy odcinków sieci wodociągowej składane w Urzędzie w okresie 2015 – 2017 (I kwartał) Prezydent Zduńskiej Woli występował do MPWiK z wnioskami o uwzględnienie w planach rozwoju i modernizacji sieci wodociągowej Spółki wykonania postulowanych odcinków sieci. Każdorazowo Spółka informowała Urząd o ich ujęciu w ww. planach

(dowód: akta kontroli str. 299-324)

Zapytany o działania podjęte w celu objęcia zbiorowym zaopatrzeniem w wodę wszystkich mieszkańców oraz właścicieli nieruchomości na terenie Miasta, Prezydent wskazał na opracowywanie planów rozwoju i modernizacji sieci wodociągowej w oparciu o analizę potrzeb mieszkańców. Zaznaczył ponadto, iż Rada Miasta wychodząc naprzeciw potrzebom i inicjatywom lokalnym podjęła w dniu 28 października 2010 r. uchwałę Nr LX/605/10 w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej, której przedmiotem działania może być również budowa sieci wodociągowej. Jednocześnie stwierdził, że po stronie Spółki leży pozyskanie środków zewnętrznych na rozbudowę systemu wodociągów, jak i pozyskiwanie nowych odbiorców wody.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

10., 11. Sporządzone przez MPWiK wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu MPWiK (zwane dalej „planami”) na lata 2012 – 2016 oraz na lata 2017 – 2021 przedłożono Prezydentowi Miasta odpowiednio w dniu 20 października 2011 r. oraz w dniu 21 października 2016 r.

Plan na lata 2012 – 2016 został zaktualizowany w październiku 2013 r. na wniosek Zastępcy Prezydenta Miasta w związku z koniecznością przygotowania projektu uchwały Rady Miasta w sprawie zatwierdzenia taryf na 2014 r.

Wskazane wyżej plany spełniały warunki określone w art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zostały uchwalone przez Radę Miasta w terminie określonym w art. 21 ust. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

W zakresie zadań polegających na budowie sieci wodociągowej w ulicach: Grzybowej (plan na 2018 rok), Kwiatowej (plan na 2017 rok), Struga (plan na 2018 rok), nieuwzględnionych bezpośrednio w Studium oraz planach zagospodarowania przestrzennego Prezydent Miasta Zduńska Wola wskazał, że zgodnie ze Studium tereny te leżą w strefie urbanizacji oznaczonej na mapach jako tereny rozwojowe dla których planowana jest rozbudowa systemu magistral i sieci wodociagowych oraz kanalizacji sanitarnej.

Uchwalenie planów było poprzedzone wydaniem opinii przez Dyrektora Biura Gospodarki Przestrzennej Architekta Miasta (w stosunku do planu na lata 2012 – 2016) oraz Dyrektora Biura Infrastruktury Technicznej (w odniesieniu do planu na lata 2017 – 2021) dotyczącej ich zgodności z kierunkami rozwoju Miasta określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz zgodności z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

(dowód: akta kontroli str. 274-290, 325-388)

12. W planie na lata 2012 – 2016 (po aktualizacji) przewidziano realizację dziewięciu inwestycji wodociagowych na łączną kwotę 717 tys. zł, w tym siedmiu dotyczących budowy wodociagów o łącznej długości 2.986 mb i 2 dotyczące automatycznej pracy filtrów w stacji uzdatnia wody. Do dnia rozpoczęcia kontroli nie zrealizowano jednej

z planowanych inwestycji dotyczącej budowy wodociągu przy ul. Wrzosowej (plan na 2015 r.).

W planie na lata 2017 – 2021 przewidziano realizację sześciu inwestycji polegających na budowie wodociągów o łącznej długości 1.560 mb. Planowany koszt tych inwestycji wynosił 922 tys. zł. Do dnia rozpoczęcia kontroli rozpoczęto realizację dwóch inwestycji wodociagowych zaplanowanych na 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 325-388)

13. Zarząd MPWiK przedłożył Radzie Miasta projekt „Regulaminu Dostarczania Wody i Odprowadzania Ścieków” na obszarze Miasta Zduńska Wola w dniu 17 listopada 2005 r. zaopiniowany pozytywnie przez Radę Nadzorczą Spółki. Rada Miasta uchwałą Nr XLVII/440/05 z dnia 29 grudnia 2005 r. uchwaliła ww. Regulamin⁵. W regulaminie tym określono: minimalny poziom usług świadczonych przez MPWiK w zakresie dostarczania wody oraz obowiązki odbiorców wody, szczegółowe warunki i tryb zawierania oraz rozwiązywania umów z odbiorcami, sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki ustalone w taryfach, warunki przyłączenia do sieci, techniczne warunki określające możliwość dostępu do usług wodociagowo – kanalizacyjnych, sposób dokonania odbioru przez MPWiK wykonanego przyłącza, standardy obsługi odbiorców usług oraz sposobu postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości lub odpowiednich parametrów świadczonych usług, warunki dostawy wody na cele przeciwpożarowe.

(dowód: akta kontroli str. 389-402)

14. Prezydent Miasta nie skorzystał z uprawnienia określonego w art. 18e uzzw, tj. kontrolowania Spółki w zakresie zgodności prowadzonej przez nią działalności z wydanym zezwoleniem.

Nie kontrolowano również realizacji przez MPWiK zezwolenia i przestrzegania regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków w sposób przewidziany w pkt 3 zezwolenia, tj. poprzez analizę rocznych ocen dotyczących m.in. częstotliwości, przyczyn i czasu usuwania awarii oraz analizę jakości usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Brak danych o liczbie ludności zaopatrywanej w wodę wodociagową, pozbawia Urząd możliwości określenia zapotrzebowania w wodę wszystkich mieszkańców Miasta, a także uniemożliwia przeprowadzenie pełnej analizy niezawodności funkcjonowania systemu wodociagowego w aspekcie wydajności ujęć, urządzeń uzdatniania wody oraz urządzeń sieciowych.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą nie wykreślono z ewidencji księgowej Urzędu środka trwałego, tj. odcinka sieci wodociagowej w ul. Spokojnej w Zduńskiej Woli, pomimo jego przekazania do Spółki w formie aportu w 1998 r.

(dowód: akta kontroli str. 140-205)

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶ (dalej „uR”), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

⁵ Jednocześnie utraciła moc uchwała Nr LVII/659/2002 Rady Miasta z dnia 26 września 2002 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu Dostarczania Wody i Odprowadzania Ścieków przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o w Zduńskiej Woli”.

⁶ Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.,

Według art. 24 ust. 1 i 2 ur księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Zapytany o przyczyny figurowania w ewidencji ilościowo – wartościowej środków trwałych ww. odcinka sieci Prezydent wyjaśnił, iż wartość przekazanego aportu (wodociągu w ul. Spokojnej) została odpisana z wartości środka trwałego, a następnie na skutek błędu ponownie wprowadzona do księgi inwentarzowej pod datą 31 grudnia 1998 r. Ww. środek trwały został wyksięgowany pod datą 30 czerwca 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 403-416)

2. Prezydent nie skorzystał z uprawnienia do kontroli Spółki w trybie określonym w art. 18e uzzw, tj. kontroli zgodności wykonywanej przez Spółkę działalności z udzielonym zezwoleniem na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków.

Jednocześnie odstąpiono od wyegzekwowania od Spółki określonego w pkt 3.2 zezwolenia obowiązku corocznego przedkładania Prezydentowi ocen w zakresie: częstotliwości, przyczyn i sposobu załatwiania skarg i wniosków wniesionych przez odbiorców usług wodociągowych, częstotliwości, przyczyn i czasu usuwania awarii, wniosków pokontrolnych z przeprowadzonych kontroli zewnętrznych.

Zapytany o przyczyny odstąpienia od uprawnienia kontrolowania przez Miasto MPWiK na podstawie art. 18e uzzw, Prezydent wskazał na realizację nadzoru nad Spółką poprzez weryfikację i kontrolę dokumentów dołączanych do wniosków o zatwierdzenie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę, a także na kontrolę i opiniowanie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w zakresie jego zgodności z kierunkami rozwoju gminy, z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz pod kątem zgodności ze Strategią Rozwoju Miasta Zduńska Wola. Jednocześnie stwierdził, że odstąpiono od przeprowadzenia w latach 2015 - 2017 szerszych kontroli, z uwagi na to, że nie było skarg na jakość wody oraz nie stwierdzono nieprawidłowości w działalności Spółki

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

W ocenie NIK, przedstawione w wyjaśnieniach działania Prezydenta odnoszą się do realizacji jego obowiązków wskazanych w art. 21 ust. 4 uzzw oraz art. 24 ust. 4 uzzw związanych z analizą warunków jakim powinien odpowiadać wieloletni plan rozwoju i modernizacji sieci wodociągowej oraz taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę. Nie można ich jednak utożsamiać z realizacją określonego w art. 18e uzzw uprawnienia Prezydenta do kontroli działalności gospodarczej Spółki w zakresie jej zgodności z udzielonym zezwoleniem, której zasady przeprowadzenia uregulowane zostały w rozdz. 5 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej⁷.

Zdaniem NIK, podjęcie takiej kontroli jest szczególnie uzasadnione w sytuacji nie realizowania przez Spółkę obowiązków wynikających z pkt 3 zezwolenia.

Ocena cząstkowa

Prezydent Miasta podejmował działania o charakterze formalno-prawnym związane z realizacją zadania własnego gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Wypełniając wymogi art. 16 uzzw wydał on dla Spółki zezwolenie na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zgodnie z art. 21 ust. 4 uzzw weryfikował

⁷ Dz. U. z 2016 r., poz. 1829 ze zm.

wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych w zakresie ich zgodności z kierunkami rozwoju Miasta, ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ustaleniami zezwolenia.

Prezydent jako Nie skorzystał natomiast z wynikającego z art. 18e uzwz uprawnienia do kontroli działalności gospodarczej Spółki w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzielonym zezwoleniem. Nie podejmował również działań kontrolnych dotyczących realizacji przez Spółkę zezwolenia i przestrzegania regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na warunkach i w trybie określonym w zezwoleniu.

2. Niezawodność dostarczania wody w wystarczającej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem.

2.1. Kontrole i monitoring pracy sieci wodociagowej.

Opis stanu faktycznego

1., 2., 3. Zapytany o dysponowanie wiedzą dotyczącą wieku miejskiej sieci wodociagowej i materiałów, z których ta sieć jest zbudowana, kontroli przeprowadzanych przez MPWiK na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane⁸ oraz prowadzonego przez Spółkę monitoringu sieci, Prezydent Miasta wyjaśnił, że pierwsze sieci wodociagowe w Mieście datowane są na 1955 r., kiedy to stworzono Zakład Wodociągów i Kanalizacji oraz Łaźnię Miejską. Dalszy rozwój Miasta oraz zwiększające się zapotrzebowanie na odbiór wody spowodowało rozwój sieci wodociagowej. Dane historyczne można uzyskać w Spółce. (...) Ze względu na to, że jest to majątek Spółki, Miasto nie prowadzi szczegółowego zestawienia, dotyczącego stanu technicznego sieci, rodzaju materiału z jakich ta sieć została wykonana ani systemu jej monitoringu. Zadania te realizuje Spółka, której powierzono realizację zadań gminy, określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, a w szczególności art. 7 ust. 1 pkt 3.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

4. W Urzędzie brak jest dokumentacji, zgodnie, z którą MPWiK wykazywałoby coroczne straty wody wodociagowej. Obowiązek przedłożenia przez MPWiK Prezydentowi Miasta przy składaniu wniosku o zatwierdzenie taryf m. in. analizy jakości usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym analizy strat wody z sieci wodociagowej wynikał z punktu 3.3 zezwolenia.

Urząd nie dysponuje również ekonomicznym rachunkiem oszczędzania wody wodociagowej oraz nie posiada informacji, czy i kto taki rachunek przeprowadził.

(dowód: akta kontroli str. 403-416)

5. Prezydent Miasta nie podejmował działań mających wesprzeć i zobligować MPWiK do realizacji przedsięwzięć ograniczających straty wody z sieci wodociagowej. Według Prezydenta wdrażanie systemów kontroli strat i poprawa stanu technicznego zdekapitalizowanych sieci leży po stronie przedsiębiorstwa. Straty przedsiębiorstwa, również te wynikające ze strat wody w sieci wodociagowej są częścią prowadzonej działalności gospodarczej, za którą odpowiada Zarząd Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 403-416)

⁸ Dz. U. z 2016 r., poz. 290 ze zm.

2.2. Awarie na sieci wodociągowej.

6. Spółka dysponuje wiedzą na temat 33 awarii sieci wodociągowej w okresie 2015 – 2017 (I kwartał) wymagających prowadzenia robót w pasie dróg miejskich, w tym czasu ich usunięcia.

Z informacji przekazanej przez MPWiK wynika, że w okresie objętym kontrolą wystąpiło łącznie 148 awarii miejskiej sieci wodociągowej.

(dowód: akta kontroli str. 417-430)

Jednocześnie nie wyegzekwowano od Spółki, wynikającego z pkt 3 zezwolenia obowiązku przedkładania w terminie do 31 stycznia każdego roku, oceny za ubiegły rok w zakresie częstotliwości, przyczyn i czasu usuwania awarii.

Zapytany o przyczyny nie wyegzekwowania tego obowiązku Prezydent wskazał na dysponowanie przez Miasto wiedzą na temat awarii sieci wodociągowej wymagającej prac remontowych w pasie dróg miejskich.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

7. Spółka nie informowała Prezydenta o zaplanowanych i podjętych działaniach naprawczych w nawiązaniu do informacji o awariach sieci wodociągowej, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 5 pkt 7 lit. b rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi⁹, zwanej dalej „rjws”.

Według informacji z MPWiK dotyczącej wystąpienia w latach 2015 – 2017 (I kwartał) okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody, mogło dojść do pogorszenia jej jakości, w sytuacji gdy usunięcie awarii sieci polegającej na wymianie odcinka rury, zasuwę bądź węzła hydrantowego wymagało zamknięcia, a następnie otworzenia przepływu wody. Każdorazowo po usunięciu awarii odcinek sieci, na którym awaria miała miejsce był płukany przez hydranty do chwili wypływu czystej wody. Jednocześnie wskazano 100 awarii o takim charakterze mających miejsce w ww. okresie.

(dowód: akta kontroli str. 429-430)

8. Według wyjaśnień Prezydenta oraz informacji z MPWiK w latach 2015 – 2017 (I kwartał) nie było długotrwałych przerw w świadczeniu usług wodociągowych na terenie Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 274-290, 429-430)

9. W kontrolowanym okresie nie występowały przerwy w dostawie wody z sieci wodociągowej z innych przyczyn niż awarie. MPWiK informowało natomiast Prezydenta Miasta o zamiarze odcięcia wody odbiorcom, którzy zalegali z płatnościami, zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 uzw.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

10. W latach 2015 – 2017 (I kwartał) Miasto zrealizowało dwie inwestycje dotyczące rozbudowy sieci wodociągowej w ramach prowadzonej w 2016 r. rozbudowy ul. Wilczej oraz ul. Stefana Żeromskiego. Długość wybudowanych odcinków wodociągów wynosiła odpowiednio 108,1 mb oraz 114,5 mb. Łączny koszt ich budowy wyniósł 74,2 tys. zł i został pokryty ze środków Miasta. Wodociągi te figurują w ewidencji środków trwałych Urzędu (data przyjęcia do ewidencji odpowiednio 28 i 30 grudnia 2017 r.).

(dowód: akta kontroli str. 431)

⁹ Dz. U. z 2015 r., poz. 1989

Zapytany o przyczyny nieprzekazania ich jako aportu do MPWiK Prezydent wyjaśnił, że budowa ww. sieci została niedawno zakończona. Materiały do podjęcia przez Radę Miasta stosownej uchwały zostaną przygotowane w drugiej połowie 2017 r. Jednocześnie zaznaczył, że Rada Miasta nie jest zobligowana terminem do podjęcia takiej uchwały.

(dowód: akta kontroli str. 403-416)

11. Według Prezydenta Miasta jego współpraca ze Spółką dotycząca zapewnienia dobrego stanu sieci wodociągowej była prowadzona na bieżąco i przejawiała się m.in. przekazywaniem zaproszeń na szkolenia w zakresie „obniżania strat wody w sieciach wodociągowych”, „projektowania taryf zbiorowego zaopatrzenia w wodę”, a także przekazywania MPWiK pism Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie, kierowanych do Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Prezydent Miasta nie wyegzekwował od Spółki wynikającego z pkt 3.2 obowiązku przedłożenia do dnia 31 stycznia każdego roku, oceny za ubiegły rok m.in. w zakresie częstotliwości, przyczyn i czasu usuwania awarii, a także określonego w pkt 3.3 zezwolenia obowiązku przedłożenia przy składaniu wniosku o zatwierdzenie taryf, analizy jakości usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę dotyczącej m.in. strat wody z sieci wodociągowej.

Według Prezydenta Miasta obowiązek przedłożenia ww. oceny i analizy jest związany z uprawnieniem Miasta do kontroli Spółki w zakresie realizacji zezwolenia oraz przestrzegania regulaminu dostarczenia wody i odprowadzania ścieków. Jednocześnie Prezydent wskazał na brak przesłanek do przeprowadzenia takiej kontroli, o których mowa w punkcie 3.5 zezwolenia. Stwierdził ponadto, że są instytucje kontrolne, powołane do kontroli w poszczególnych obszarach działania MPWiK, takie jak WIOŚ, PPIS itp.

(dowód: akta kontroli str. 403-416)

Zgodnie z pkt 3.5 zezwolenia Prezydent Miasta jest uprawniony do przeprowadzenia kontroli działalności usługodawcy, w szczególności, gdy: zostaną zgłoszone nieprawidłowości w jego działalności lub skargi zgłoszone przez odbiorców usług.

(dowód: akta kontroli str. 220-226)

NIK nie podziela stanowiska Pana Prezydenta zawartego w powyższych wyjaśnieniach. Z treści przepisu pkt 3.2 wynika, że obowiązek przedłożenia Prezydentowi oceny w zakresie częstotliwości, przyczyn i czasu usuwania awarii jest obowiązkiem corocznym, z określonym terminem na jej złożenie. Brak jest natomiast przesłanek do uznania, że ocena taka powinna być przedłożona na żądanie Prezydenta w związku z prowadzoną przez niego kontrolą realizacji zezwolenia i przestrzegania regulaminu dostarczania wody.

Również wynikający z pkt 3.3 obowiązek przedłożenia Prezydentowi przez MPWiK analizy jakości usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę nie powinien być utożsamiany z uprawnieniem Prezydenta do przeprowadzenia kontroli Spółki w razie zgłoszenia nieprawidłowości lub skarg na jej działalność. Zgodnie z treścią pkt 3.3 usługodawca jest zobowiązany do przedłożenia ww. analizy przy składaniu wniosku o zatwierdzenie taryf. Przepis ten nakłada więc na Spółkę

obowiązek każdorazowego dołączenia przedmiotowej analizy do ww. wniosku, nie zaś tylko na żądanie Prezydenta.

2. Pomimo wiedzy o awariach sieci wodociągowej, mogących skutkować pogorszeniem jakości wody Prezydent Miasta nie podjął działań skutkujących wyegzekwowaniem od Spółki realizacji określonego w § 5 pkt 7 lit. b rjws w zw. z § 5 pkt 1 lit. c tego rozporządzenia, obowiązku poinformowania Prezydenta o podjętych i zaplanowanych działaniach naprawczych.

Zgodnie z § 5 pkt 7 lit. b ocena przydatności wody przeprowadzona przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody obejmuje w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w pk 1 lit. c, (mogących spowodować zmianę jakości wody, szczególnie jej pogorszenie), zaplanowanie działań naprawczych i ustalenie harmonogramu ich realizacji oraz niezwłoczne poinformowanie m.in. prezydenta miasta o podjętych i zaplanowanych działaniach naprawczych.

Zapytany o przyczyny nie wyegzekwowania od MPWiK wynikającego z § 5 pkt 7 lit. b rjws obowiązku poinformowania o podjętych i zaplanowanych działaniach naprawczych, w przypadku wystąpienia w latach 2015 – 2017 (I kwartał) awarii wodociągów, o których powiadomiono Urząd, Prezydent wyjaśnił, że we wskazanym okresie nie wpłynęła żadna skarga na jakość wody wynikająca z awarii, co nie powodowało konieczności podejmowania działań naprawczych wynikających z § 5 pkt 7 lit. b rjws.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

NIK zauważa, że ustawodawca uzależnił realizację ww. obowiązku nie od wpływu skarg konsumentów dotyczących jakości wody, a od każdorazowego wystąpienia okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody dotyczących m.in. awarii instalacji wodociągowej. Prezydent posiadał wiedzę o awariach sieci wodociągowej, których usunięcie wiązało się z uzyskaniem pozwolenia na zajęcie pasa dróg miejskich. Pomimo tego nie podjął działań zmierzających do wyegzekwowania od Spółki realizacji obowiązku określonego w § 5 pkt 7 lit. b rjws.

Ocena cząstkowa

Prezydent Miasta nie dysponował wiedzą dotyczącą działań Spółki w zakresie ograniczenia strat wody w sieci wodociągowej, pomimo możliwości jaką stwarzały mu postanowienia zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, zobowiązujące MPWiK do przedłożenia Prezydentowi corocznych analiz jakości usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym m.in. strat wody z sieci wodociągowej. Ponadto Prezydent odstępując od realizacji wynikającego z art. 18 e uzzw uprawnienia do kontroli zgodności działalności Spółki z udzielonym zezwoleniem ograniczył, ograniczył

W przypadku działań Spółki podjętych na rzecz zmniejszenia awaryjności sieci wodociągowej i łagodzenia skutków awarii wiedza Prezydenta była ograniczona do awarii, których usunięcie związane było z koniecznością uzyskania przez MPWiK pozwolenia na prowadzenie robót w pasie dróg miejskich. Jednocześnie nie skorzystano z możliwości uzyskania rocznych informacji w zakresie częstotliwości, przyczyn i czasu usuwania wszystkich awarii, odstępując od wyegzekwowania od Spółki obowiązku przedłożenia rocznej oceny w powyższym zakresie. Nie wyegzekwowano również od Spółki informacji o podjętych i zaplanowanych działaniach naprawczych związanych z zaistnieniem okoliczności mogących spowodować pogorszenie jakości wody.

3. Zapewnienie wymaganej jakości wody.

3.1. Badania jakości wody

1. Według Prezydenta Miasta, MPWiK prowadził kontrole jakości wody uzdatnionej pobieranej z punktów na Stacjach Uzdatniania Wody w Opininie i z 27 punktów sieci na terenie Miasta. Poza wewnętrzną kontrolą Spółka prowadzi monitoring kontrolny wody oraz raz do roku szeroki monitoring przeglądowy.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

2. Zgodnie z wyjaśnieniami Prezydenta Miasta w okresie 2015 – 2017 nie wystąpiły okoliczności mogące spowodować zmianę jakości wody. Źródłem wody surowej dla potrzeb wodociągu na terenie Miasta (...) są studnie głębinowe (...). Do odbiorców woda doprowadzana jest rozdzielczą siecią wodociagową. Nie istnieją więc potencjalnie okoliczności mogące pogorszyć stan wody pitnej, jak np. w przypadku powierzchniowych ujęć wody. Źródłem ewentualnego zagrożenia może być niepożądane i celowe działanie skierowane infrastrukturę techniczną dedykowaną uzdatnianiu i przesyłowi wody.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

Wyjaśnienia Prezydenta nie znajdują potwierdzenia w odniesieniu do informacji udzielonej przez Prezesa MPWiK, zgodnie z którą w okresie 2015 – 2017 (I kwartał) mogło dojść do pogorszenia jej jakości, w sytuacji gdy usunięcie awarii sieci polegającej na wymianie odcinka rury, zasuwę bądź wężła hydrantowego wymagało zamknięcia, a następnie otworzenia dopływu wody.

(dowód: akta kontroli str. 429-430)

3., 4. Według Prezydenta Miasta oraz zgodnie z informacją przekazaną przez Prezesa MPWiK w okresie od 2015 r. do końca I kwartału 2017 r. nie wystąpiły przypadki przekroczenia dopuszczalnych parametrów jakości wody.

(dowód: akta kontroli str. 274-290, 429-430)

3.2. Oceny jakości wody

5., 6., 7., 8. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zduńskiej Woli (zwany dalej „PPIS”) przekazał Prezydentowi Zduńskiej Woli „Obszarową ocenę wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu zduńskowolskiego” za 2014, 2015 i 2016 rok. Z ocen tych wynikało, że woda dostarczana ludności 14 wodociągami zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym wodociągiem zarządzanym przez MPWiK po jej uzdatnianiu (dezynfekcja podchlorynem sodu, odżelazianie, napowietrzanie i filtracja) jest przydatna do spożycia przez ludzi.

(dowód: akta kontroli str. 432-445)

PPIS w okresie objętym kontrolą wydał i przekazał do Urzędu trzy decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego w Zduńskiej Woli eksploatowanego przez MPWiK w zakresie przebadanych parametrów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi¹⁰ (w odniesieniu do decyzji Nr 7/15 z dnia 12 stycznia 2015 r.) oraz rjws (w przypadku decyzji o numerach: 223/2015 z dnia 29 grudnia 2015 r. oraz 171/2016 z dnia 6 grudnia 2016 r.). Decyzje te były wydane na podstawie sprawozdań z monitoringu kontrolnego i monitoringu przeglądowego prowadzonego przez PPIS, sprawozdań z

¹⁰ Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 ze zm., uchylonym w dniu 28 listopada 2015 r.

96
badań realizowanych w ramach kontroli wewnętrznej MPWiK oraz próbek wody pochodzących z wodociągu eksploatowanego przez MPWiK.

(dowód: akta kontroli str. 446-454)

W dniach 30 marca 2016 r. i 28 marca 2017 r. wpłynęły do Urzędu sporządzone przez PPIS informacje o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Zduńska Wola w 2015 r. i 2016 r. Zgodnie z tymi informacjami Miasto zaopatrywane było w wodę znajdującą się w pokładach kredowych. Podstawowym źródłem wody surowej dla potrzeb wodociągu na terenie Miasta było sześć studni głębinowych. Z sieci wodociągowej korzystało 100% mieszkańców miasta. Woda ze studni wodociągu jest uzdatniana w dwóch stacjach zlokalizowanych w miejscowości Opiesin. Prowadzony w 2015 r. i 2016 r. monitoring jakości wody (pobrano 21 i 25 próbek wody), pozwolił na wydanie opinii zgodnie z którą jej jakość spełniała wymogi określone w rsjw.

(dowód: akta kontroli str. 455-470)

W okresie objętym kontrolą PPIS nie przekazywał Miastu okresowych ocen jakości wody.

(dowód: akta kontroli str. 912)

Według informacji przekazanej przez PPIS w latach 2015 – 2016 wydano i wysłano do Prezydenta dwie decyzje dotyczące okresowej jakości wody wodociągowej o numerach 223/2015 oraz 171/2016.

(dowód: akta kontroli str. 913-914)

Obydwie ww. decyzje były wydane na podstawie § 17 ust. 1 pkt 1 rjws i dotyczyły stwierdzenia przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego w Zduńskiej Woli.

(dowód: akta kontroli str. 448-454)

9. „Obszarowe oceny wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu zduńskowolskiego” oraz decyzje stwierdzające przydatność wody z wodociągu publicznego w Zduńskiej Woli do spożycia przez ludzi przekazywane były Prezydentowi Miasta przez PPIS raz na rok¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 432-470)

3.3. Informowanie konsumentów o jakości wody.

10. Prezydent Miasta informował konsumentów o jakości wody z wodociągu publicznego w Zduńskiej Woli poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej pełnego tekstu „Obszarowych ocen jakości wody do spożycia przez ludzi na terenie powiatu zduńskowolskiego” za 2015 oraz 2016 r., a także poprzez publikację na tej samej stronie decyzji stwierdzających przydatność wody z ww. wodociągu do spożycia przez ludzi. Informacje te spełniały wymogi określone w § 23 ust. 2 oraz § 24 rjw.

(dowód: akta kontroli str. 471)

11., 12. Według ww. ocen jakości wody w latach 2014 - 2016 nie wystąpiły przypadki przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody. Nie było tym samym potencjalnego zagrożenia dla zdrowia konsumentów, wynikającego z nieodpowiedniej jakości wody, obligującego Prezydenta Miasta do przekazania

¹¹ Ocena za 2014 r. wpłynęła do Urzędu w dniu 9 marca 2015 r., ocena za 2015 r. w dniu 8 marca 2016 r., a ocena za 2016 r. w dniu 7 marca 2017 r. Decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego w Zduńskiej Woli wpłynęły do Urzędu odpowiednio w dniu 12 stycznia 2015 r., 29 grudnia 2015 r., i 6 grudnia 2016 r.

konsumentom odpowiednich zaleceń wraz ze wskazaniem sposobu zaopatrzenia ich w wodę bezpieczną dla zdrowia.

(dowód: akta kontroli str. 274-290, 429-430)

3.4. Działania na rzecz poprawy jakości wody i zarządzanie kryzysowe.

13. Zapytany o problemy jakie napotykało Miasto problemy w związku z realizacją zadania zbiorowego zaopatrzenia w wodę w latach 2015 – 2017, Prezydent wskazał na brak ww. problemów, zaznaczając jednocześnie, że Spółka wywiązywała się z powierzonego zadania prawidłowo.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

14. Według Prezydenta Miasta woda z miejskiego wodociągu spełnia wszystkie parametry wody przeznaczonej do picia określone w rjws. W związku z powyższym Miasto nie podejmowało działań w celu ochrony poprawy jakości wody w okresie 2015 – 2017.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

15. Miasto nie podejmowało działań w celu poprawy efektywności procesu uzdatniania wody oraz poprawy jakości ujmowanej wody. Według Prezydenta są to zadania Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

16. W okresie 2015 – 2017 (I kwartał) nie wpłynęły do Urzędu skargi konsumentów wody na jej złą jakość.

(dowód: akta kontroli str. 472)

17. Miasto w okresie objętym kontrolą nie podejmowało działań adresowanych do odbiorców wody wodociągowej mających na celu utrzymanie dobrej jakości wody na wypływie z zaworu czerpalnego u odbiorcy. Zdaniem Prezydenta Miasta są to zadania właściciela lub zarządcy budynku.

(dowód: akta kontroli str. 274-290)

18. W Miejskim Planie Zarządzania Kryzysowego sporządzonym w 2013 r. przez Prezydenta Miasta uwzględniono zagrożenia sieci wodociągowej związane z: terroryzmem, powodzią i zatopieniami, zagrożeniem epidemiologicznym. Jednocześnie wskazano na fakt, że nie został wydany przez dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa wykaz obiektów, instalacji i systemów infrastruktury krytycznej, w związku z czym nie została określona infrastruktura krytyczna dla województwa łódzkiego, w tym na terenie miasta Zduńska Wola. W załącznikach do ww. planu wskazano na opracowany przez MPWiK w 2000 r., zaopiniowany przez PPIS, uzgodniony z Koordynatorem Wojewódzkim i zatwierdzony przez Prezydenta Miasta „Plan zaopatrzenia ludności w wodę pitną w sytuacjach nadzwyczajnych dla miasta Zduńska Wola” (zwany dalej „Planem zaopatrzenia w wodę”), którego kopia przechowywana jest w Biurze Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej Urzędu Miasta. Miejski Plan Zarządzania Kryzysowego został zaktualizowany w dniu 27 sierpnia 2015 r. oraz 19 października 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 473-488)

„Plan zaopatrzenia w wodę” został sporządzony na wypadek skażeń w warunkach pokojowych, wojennych, klęsk żywiołowych, a celem jego opracowania było określenie sposobów zabezpieczenia wody w warunkach specjalnych dla prawidłowego funkcjonowania Miasta. W planie tym wskazano m.in. koncepcję funkcjonowania na terenie Miasta wodociągów w warunkach normalnych i specjalnych, wydajność i głębokość studni awaryjnych, podział stref ochronnych ujęć wody zgodnie z rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów

930

Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 r. w sprawie ustanowienia stref ochronnych źródeł i ujęć wody¹², sposób naliczania wymaganej jakości wody. Wyliczono ponadto zapotrzebowanie wody dla Miasta w warunkach normalnych i w warunkach ograniczonych dostaw oraz w razie potrzeby likwidacji skażeń, wskazano także wymagania techniczno – eksploatacyjne wodociagowych układów technologicznych w sytuacjach nadzwyczajnych (w tym wystąpienia skażeń).
(dowód: akta kontroli str. 489-525)

Zgodnie z pkt 5.1. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zduńska Wola” istniejące na terenie Miasta ujęcia wód głębinowych wymagają wyznaczenia stref ochrony pośredniej.
(dowód: akta kontroli str. 291-298)

Prezydent Miasta zapytany o wyznaczenie takich stref wyjaśnił, że istnieje strefa ochrony bezpośredniej ujęć wody, gdyż działki na których są one zlokalizowane, są ogrodzone i nadzorowane. Spółka nie stwierdziła natomiast potrzeby dodatkowej ochrony ujęć wody w postaci ustanowienia strefy pośredniej, gdyż nie istnieją przesłanki wynikające z budowy geologicznej, hydrogeologicznej i geomorfologicznej miejsc, w których zlokalizowane są źródła poboru wody.
(dowód: akta kontroli str. 274-290)

NIK zauważył, że ogrodzenie działek na których znajdują się ujęcia wody, nie jest tożsame z ustanowieniem strefy ochrony bezpośredniej. Zgodnie bowiem z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne¹³ strefę ochronną ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, na wniosek i koszt właściciela ujęcia wody.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Prezydent Miasta współpracował z PPIS w zakresie dbałości o jakość wody wodociągowej. W efekcie tej współpracy dysponował wiedzą o przydatności wody do spożycia informowany o tym corocznie przez PPIS. Realizował wynikający z rjws obowiązek informowania konsumentów o jakości wody. W „Miejskim planie zarządzania kryzysowego” określił rodzaje zagrożeń dla sieci wodociągowej i sposób zapobiegania ich skutkom. Nie dysponował natomiast pełną wiedzą dotyczącą wystąpienia w okresie objętym kontrolą okoliczności mogących spowodować pogorszenie jakości wody.

4. Prawidłowość ustalenia cen za wodę wodociągową.

4.1. Kalkulacja i zatwierdzanie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę.

Opis stanu
faktycznego

1. Wniosek Spółki o przedłużenie czasu obowiązywania na 2015 r. taryfy za zbiorowe zaopatrzenie wody obowiązującej w 2014 r. oraz wnioski o zatwierdzenie taryf na lata 2015, 2016 i 2017 wpłynęły do Urzędu, w terminie przewidzianym w art. 24 ust. 2 uzzw. Do wniosku o zatwierdzenie taryf na 2016 r. i 2017 r. dołączono jego uzasadnienie oraz taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. W przypadku wniosku o przedłużenie obowiązywania na

¹² Dz. U. Nr 116, poz. 504 ze zm. (uchylony z dniem 1 stycznia 2002 r.)

¹³ Dz. U. z 2017 r., poz. 1121

2015 r. taryfy z 2014 r. ograniczono się do przedłożenia jego uzasadnienia, odstępując jednocześnie od dołączenia przedłożonych Prezydentowi Miasta rok wcześniej taryf. Uzasadnienia do wniosków dotyczących taryf na 2016 r. i 2017 r. spełniały wymogi zawarte w § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków¹⁴ (zwanego dalej „rtwr”). Uzasadnienie do wniosku dotyczącego zatwierdzenia taryf na 2015 r. zawierało informacje dotyczące zakresu świadczonych usług oraz opis warunków ekonomicznych uzasadniających przedłużenie dotychczas obowiązującej taryfy. W uzasadnieniu tym przyjęto, że biorąc pod uwagę zakładane na 2015 r. wskaźniki ekonomiczne, Spółka utrzyma w tym roku płynność finansową. Zapewniono ponadto, że utrzymane zostaną zdolność produkcyjna posiadanych urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych oraz ciągłość dostaw wody w wymaganej jakości. Utrzymanie obowiązujących w 2014 r. cen wody podyktowane również było zrównoważeniem wzrostu niektórych kosztów prowadzenia przez Spółkę działalności poprzez zwiększenie sprzedaży usług podstawowych wraz z wprowadzeniem oszczędności w innych obszarach kosztów (zmniejszenie ilości zakupionej energii elektrycznej dzięki wykorzystaniu energii produkowanej z biogazu).

(dowód: akta kontroli str. 620 – 663, 666-785, 802-877)

Spółka nie załączyła do badanych wniosków taryfowych na 2016 i 2017 r. (ani nie zamieściła stosownej informacji w treści wniosku, taryfy lub uzasadnienia) informacji o ilości i cenie za zakup wody przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, wymaganej przez § 19 ust. 3 pkt 3 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 666-785, 802-877)

Brak było również dokumentacji do przedłożenia której, przy składaniu wniosku o zatwierdzenie taryf, było zobowiązane MPWiK, zgodnie z pkt. 3.3 zezwolenia, tj.

- analizy jakości usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w szczególności w zakresie: jakości wody, ciśnienia wody, utrzymania i obsługi wodomierzy, niezawodności dostaw wody, strat wody z sieci wodociągowej, częstotliwości, rozległości i czasu usuwania awarii oraz zakłóceń funkcjonowania urządzeń wodociągowych,
- analizy jakości obsługi odbiorców usług, w szczególności w zakresie: zakresu i sposobu udzielania odbiorcom i osobom zainteresowanym przyłączeniem do sieci wodociągowej informacji dotyczących warunków przyłączenia do sieci, warunków ustalania opłat oraz świadczenia usług, sposobu obsługi przez personel usługodawcy odbiorców zgłaszających się w jego siedzibie w celu wniesienia skarg i wniosków, sposobu telefonicznej i elektronicznej obsługi odbiorców, obsługi osób niepełnosprawnych zgłaszających wnioski i skargi dotyczące zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków.

(dowód: akta kontroli str. 220-226, 620 – 663, 666-785, 802-877)

Wyjaśnienia Prezydenta Miasta dotyczące niewyegzekwowania obowiązku przedłożenia ww. analiz znajdują się w pkt 2.2 wystąpienia.

2. W taryfach na 2014 r., 2016 r., i 2017 r. określono elementy wymienione w § 4 ust. 1 i 2 rtwr, z wyjątkiem informacji dotyczących zakresu świadczonych usług dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców usług. W taryfach tych wskazano ponadto, że obowiązywać mają warunki

¹⁴ Dz. U. Nr 127, poz. 886 ze zm.

9321
rozliczeń za wodę zgodne z uzzw i rtwr, a także zgodne z „Regulaminem dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie działania MPWiK”.

W okresie objętym kontrolą przyjęto, zgodnie z § 14 rtwr jednoczłonową strukturę taryfy (bez stawki opłaty abonamentowej) odniesioną do 1 m³ dostarczanej wody oraz nadano jej rodzaj taryfy niejednolitej, tj. zawierającej różne ceny za dostarczoną wodę dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców.

(dowód: akta kontroli str. 614-618, 796-800, 896-901)

3. W taryfach za lata 2015, 2016 i 2017 nie skalkulowano stawki opłaty za przyłączenie do urządzeń wodociągowych będących w posiadaniu MPWiK przewidzianych w § 5 pkt 7 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 614-618, 796-800, 896-901)

Według Prezydenta brak kalkulacji w taryfach stawki opłat za przyłączenie do urządzeń wodociągowych będących w posiadaniu MPWiK, nie stanowiło podstawy by uznać, że taryfa została skonstruowana źle i nie dokonać jej zatwierdzenia. Mając na uwadze charakter oraz przedmiot działalności podstawowej przedsiębiorstwa komunalnego, spółka zdecydowała skalkulować taryfy na podstawie przyjętych i wykazanych księgowo kosztów, a Prezydent Miasta analizował tę kalkulację jedynie pod względem celowości ich ponoszenia.

(dowód: akta kontroli str. 403-416)

4. W uzasadnieniu wniosku Spółki o przedłużenie czasu obowiązywania na 2015 r. taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę obowiązującej w 2014 r., a także w uzasadnieniach wniosków o zatwierdzenie określono zgodnie z art. 24 ust. 9b uzzw zakres świadczonych przez nią usług oraz opisano warunki ekonomiczne uzasadniające przedłużenie dotychczasowej taryfy. Jednocześnie, niezgodnie z ust. 9c ww. przepisu, do wniosku nie dołączono szczegółowej kalkulacji cen i stawek opłat. Wskazano natomiast, że koszty określone w obowiązujących taryfach (w chwili złożenia w Urzędzie wniosku), zostały zaplanowane na podstawie kosztów poniesionych w roku obrachunkowym poprzedzającym wprowadzenie taryfy (październik 2012 – wrzesień 2013) z uwzględnieniem planowanych zmian warunków ekonomicznych wpływających na poziom kosztów w roku obowiązywania taryfy (2014) oraz kosztów wynikających z planowanych inwestycji modernizacyjno – rozwojowych.

Spółka ustalając poziom niezbędnych przychodów w taryfach za zbiorowe zaopatrzenie w wodę na lata 2016-2017 (w 2015 r. obowiązywały taryfy przedłużone z 2014 r.) uwzględniała wysokość kosztów eksploatacji i utrzymania w kwocie odpowiednio 4.631 tys. zł i 4.645 tys. zł, w tym amortyzacja w wysokości 754 tys. zł i 733 tys. zł oraz opłaty środowiskowe 160 tys. zł i 162 tys. zł.¹⁵ Spółka nie uwzględniała w kalkulacjach podwyższonych opłat za pobór wód. Jak wynika z powyższego zestawienia, do niezbędnych przychodów nie przyjmowała także: rat kapitałowych ponad wartość amortyzacji, odsetek, należności nieregularnych, marży zysku.

(dowód: akta kontroli str. 534-603, 621-663, 673-785, 809-877)

5. Spółka przedstawiła wartość niezbędnych przychodów we wnioskach taryfowych na 2014 r., 2016 r. i 2017 r. wynoszącą odpowiednio 4.374 tys. zł, 4.631 tys. zł oraz 4.645 tys. zł.

¹⁵ Źródło: wnioski o zatwierdzenie taryf spółki za lata 2015-2017.

Spółka ustaliła roczne przychody dla potrzeb obliczenia taryfowych cen zbiorowego zaopatrzenia w wodę planowanych na 2016 r. na bazie danych ewidencjonowanych w księgach rachunkowych w okresie obrachunkowym od października 2014 r. do września 2015 r.

MPWiK określiło taryfę na 2016 r., opierając kalkulację na bazie poniesionych kosztów rodzajowych, tj. kosztów eksploatacji i utrzymania, w podziale na koszty bezpośrednie i pośrednie, odnoszących się do podstawowej działalności operacyjnej Spółki, z podziałem na rodzaj działalności, tj. zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków.

Następnie zaplanowano wartość poszczególnych kosztów alokowanych wg rodzaju działalności dla:

- kosztów wynagrodzeń oraz świadczeń na rzecz pracowników – średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych wg projektu budżetu państwa na 2016 r. wyniosła 1,7%, przy przeciętnym planowanym stanie zatrudnienia na 2016 r. 96 etatów;
- kosztów materiałów i usług obcych – średnioroczny wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu wyniosła 1,4%;
- pozostałych kosztów, w stosunku do których nie zdefiniowano w rtwr zasad, a które nie mają charakteru amortyzacji, podatków i opłat – wskaźnik dynamiki średniorocznej ceny towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja) w wyniośł 101,7%.

Spółka w kalkulacji nie uwzględniła odsetek od zaciągniętych kredytów na realizację inwestycji związanych z kanalizacją ściekową, należności nieregularnych (tj. wierzytelności nieściągalnych w trybie ustalonym w umowie o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków) oraz marży zysku.

Analogicznie do wniosku MPWiK o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków na 2016 r. Spółka ustaliła roczne przychody dla potrzeb obliczeń taryfowych na 2017 r. Wartość poszczególnych kosztów alokowanych wg. rodzaju działalności wyniosła odpowiednio: 1,3% przy przeciętnym planowanym stanie zatrudnienia na 2017 r. 95 etatów, 1,6% oraz 101,3%.

(dowód: akta kontroli str. 620 – 663, 666-785, 802-877)

Spółka nie uzyskała w badanym okresie od gminy środków na dofinansowanie rozwoju i modernizacji sieci wodociągowej oraz dopłat do cen wody, które można by było uwzględnić w wyliczeniach niezbędnych przychodów.

(dowód: akta kontroli str. 403-416)

6. Cenę 1 m³ wody wyliczono, zgodnie z § 15 ust. 2 rtwr, na podstawie planowanych na rok obowiązywania nowych taryf niezbędnym przychodom (w zł/rok) podzielonych przez roczne planowane zużycie wody (w m³/rok).

Nie zróżnicowano stawek cen ze względu na zróżnicowanie jakości wody dostarczanej poszczególnym grupom odbiorców. Nie uwzględniono również taryfowych obniżek cen wody w przypadkach dostarczania wody niespełniającej wymagań rjws.

(dowód: akta kontroli str. 614-618, 796-800, 896-901)

7. Spółka rozdysponowała zysk netto za rok obrotowy 2014, 2015 i 2016 w następujący sposób:

- 934
- zysk za 2014 r. w kwocie 262 tys. zł podzielono na: Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (dalej „ZFŚS”) – 70 tys. zł, jednorazową nagrodę dla Prezesa Zarządu – 10 tys. zł, nagrody dla pracowników – 20 tys. zł, wypłatę dywidendy na rzecz wspólnika – 162 tys. zł;
 - zysk za 2015 r. w wysokości 152 tys. zł podzielono na: ZFŚS – 70 tys. zł, zasilenie kapitału zapasowego Spółki – 56 tys. zł, wypłatę dywidendy na rzecz wspólnika – 26 tys. zł;
 - zysk za 2016 r. w kwocie 86 tys. zł rozdzielono na zasilenie ZFŚS – 70 tys. zł oraz wypłatę dywidendy dla wspólnika – 16 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 907-909)

8. Weryfikację tariff na 2014 r. przeprowadziła zatrudniona w Biurze Audytu i Kontroli Urzędu Miasta inspektor ds. kontroli, natomiast analizę tariff na 2016 i 2017 r. przeprowadził audytor zatrudniony w tej samej komórce organizacyjnej Urzędu Miasta. W opiniach sporządzonych w wyniku tych weryfikacji, uwzględniając poprawność przyjętych zasad kalkulacji kosztów, które wykazywały związek celowy z działalnością objętą tariffami oraz lokalne ekonomiczne uwarunkowania prowadzonej działalności mające wpływ na zmiany istotnych składników kosztów w rozumieniu niezbędnych przychodów wskazano, że spełnione zostały wymogi związane z przedłożonymi wnioskami o zatwierdzenia tariff.

(dowód: akta kontroli str. 604-611, 786-793, 889-895)

Zgodnie z treścią uzasadnienia do projektu uchwał w sprawie tariff na lata 2014, 2016 i 2017, Prezydent Miasta Prezydent Miasta, sprawdził zgodność wniosku o zatwierdzenie tariff z przepisami uzzw i dokonał weryfikacji kosztów związanych ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę na ww. lata pod względem celowości ich ponoszenia, wypełniając tym samym obowiązek wynikający z art. 24 uzzw. W przypadku uzasadnienia do projektu uchwały w sprawie przedłużenia czasu obowiązywania tariffy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę Prezydent Miasta wskazał, że wniosek złożony przez Spółkę spełnia wymogi określone w art. 24 ust. 9b uzzw, tj. zawierał informacje dotyczące zakresu świadczonych usług oraz warunków ekonomicznych uzasadniających przedłużenie obowiązywania dotychczasowych tariff.

(dowód: akta kontroli str. 612-613, 794-795, 902-903)

Weryfikacji zaktualizowanego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2012 – 2016 oraz analogicznego planu na lata 2017 – 2021 pod względem ich zgodności z kierunkami rozwoju gminy określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dokonał Dyrektor Biura Gospodarki Przestrzennej Architekt Miasta. Zgodność ww. planów ze „Strategią Rozwoju Miasta Zduńska Wola do roku 2020” zweryfikowała Dyrektor Biura Rozwoju i Inwestycji.

(dowód: akta kontroli str. 341,350-352,367-371)

9. Czas obowiązywania tariffy z 2014 r. został przedłużony na 2015 r. na podstawie uchwały Rady Miasta Nr LVI/698/14 z 30 października 2014 r., podjętej w trybie określonym w art. 24 ust. 9 lit. a uzzw.

Taryfa obowiązująca w 2016 r. została zatwierdzona uchwałą Rady Miasta Nr XVI/139/15 z dnia 23 listopada 2015 r. i podjęta w terminie wskazanym w art. 24 ust. 5 uzzw.

Taryfa obowiązująca w 2017 r. weszła w życie na podstawie przepisów art. 24 ust. 8 uzw, tj. bez podjęcia uchwały przez Radę Miasta. Punkt dotyczący rozpatrzenia projektu uchwały w sprawie taryf na ten rok został zdjęty z porządku obrad sesji Rady Miasta odbytej w dniu 18 listopada 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 614-618, 796-800, 896-901, 904-906)

Prezydent Miasta poinformował Spółkę (brak daty pisma) o tym, że dokonał pozytywnej weryfikacji przedłożonego przez MPWiK wniosku o zatwierdzenia taryf na 2017 r. oraz o niepodjęciu uchwały zatwierdzającej taryfę przez Radę Miasta w terminie określonym w art. 24 ust. 5 uzw.

(dowód: akta kontroli str. 888)

10. Taryfa za zbiorowe zaopatrzenie w wodę na 2015 r. obowiązywała, również w 2014 r. W uzasadnieniu do wniosku o przedłużenie czasu obowiązywania taryfy z 2014 r. wskazano na warunki ekonomiczne funkcjonowania Spółki. Taryfa na 2016 r. obowiązywała przez okres jednego roku.

W okresie objętym analizą nie były przez organ nadzoru ani przez Sąd Administracyjny wydawane decyzje oraz wyroki o stwierdzeniu nieważności uchwały Rady Miasta o zatwierdzeniu taryf bądź uchwały Rady Miasta o przedłużeniu okresu obowiązywania taryf.

(dowód: akta kontroli str. 614-618, 796-800, 896-901)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwagi NIK dotyczą braku w opiniach weryfikujących złożone taryfy odniesienia do jednego z elementów weryfikacji określonych w art. 24 ust. 4 uzw, tj. jednoznacznego wskazania czy zostały one opracowane zgodnie z przepisami uzw, tj.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie wyegzekwowano od Spółki w przypadku wniosków taryfowych na 2016 r. i 2017 r. przedłożenia informacji o ilości i cenie za zakup wody przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wymaganej przez § 19 ust. 3 pkt 3 rtwr.

(dowód: akta kontroli str. 666-785, 802-877)

Zapytany o przyczyny niewyegzekwowania od Spółki obowiązku załączenia do wniosków taryfowych na 2016 i 2017 r. ww. informacji Prezydent wyjaśnił przedmiotem działalności Spółki jest działalność polegająca między innymi na ujmowaniu wody, do czego służą jej własne ujęcia wody. W związku z powyższym Prezydent Miasta nie widział potrzeby egzekwowania załącznika stanowiącego informację o ilości i cenie za zakup wody, gdyż Spółka tą wodę produkuje.

(dowód: akta kontroli str. 910-911)

W ocenie NIK, stosowna informacja winna znaleźć się w treści ww. dokumentów także w sytuacji, gdy Spółka nie dokonuje zakupów wody z obcych urządzeń.

2. Odstąpiono od wyegzekwowania od MPWiK obowiązku zamieszczenia w taryfach informacji wskazanych w § 4 ust. 2 rtwr, dotyczących zakresu świadczonych usług dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców usług.

(dowód: akta kontroli str. 614-618, 796-800, 896-901)

936
Zapytany o przyczyny niewyegzekwowania od Spółki obowiązku zamieszczenia ww. informacji wyjaśnił że informacje te zawiera Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, dlatego też *niezasadne było powielanie dokumentów, które nie ulegały zmianom.*

(dowód: akta kontroli str. 910-911)

NIK nie podziela wyjaśnień Pana Prezydenta w powyższym zakresie, ustawodawca bowiem nie przewidział żadnych odstępstw od wymogu określenia w taryfach informacji wskazanych w § 4 ust. 2 rtwr, nawet gdyby znajdowały się one w innych dokumentach wskazanych w wyjaśnieniach.

Ocena częściowa

Prezydent Miasta przeprowadzał analizy taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę poprzez szczegółową weryfikację kosztów o których mowa w art. 20 ust. 4 pkt 1 uzzw. W opiniach weryfikacyjnych brak było natomiast jednoznacznego stwierdzenia, czy taryfy te zostały opracowane zgodnie z przepisami uzzw. Nie wyegzekwowano ponadto od Spółki obowiązku przedłożenia informacji określonej w § 19 ust. 3 pkt 3 rtwr, a także obowiązku zamieszczenia w taryfach informacji wskazanych w § 4 ust. 2 rtwr.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnosi o:

1. Wyegzekwowanie od Spółki obowiązku przedkładania ocen i analiz określonych w zezwoleniu na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków
2. Egzekwowanie od MPWiK obowiązku opracowywania taryf zgodnie z wymogami wskazanymi w rtwr.
3. Podjęcie działań zmierzających do wyegzekwowania od Spółki obowiązku informowania o podjętych i zaplanowanych działaniach naprawczych w przypadku awarii sieci wodociągowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

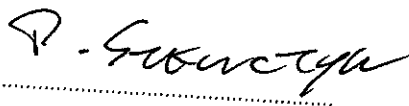
Łódź, dnia 21 lipca 2017 r.

Kontroler
Maciej Kończalik
główny specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis

